

Class-VIII Sub:- Sanskrit II Lang

PERIODIC TEST - 4

REVISION WORKSHEET

'अ' भागः

(व्याकरणम्)

I. उचितैः शब्दरूपैः रिक्तस्थानानि पूरयत।

- 1)----- चञ्चलं वर्तते। (मनस्)
- 2)ह्यः ----- किम् अकुरुतम्? (युष्मद्)
- 3)भोः छात्राः !यूयं ----कार्यं कुरुत।(मनस्)
- 4)भारतं ----- देशः वर्तते।(अस्मद्)
- 5)-----राष्ट्रे बहवः मुनयः आसन्।(अस्मद्)

II. सन्धिं सन्धिविच्छेदं वा कुरुत।

- 1)साधुः+तदा 2)बालाष्पट्
- 3)बान्धवाः+च 4)शिशुश्शेते
- 5)पुत्रः+तथा

III. उचितैः लङ् लकाररूपैः रिक्तस्थानानि पूरयत।

- 1)वयं नगरात् फलानि-----।(आ+नी)
- 2)त्वं कदा उपवनात् -----?(आ+गम्)
- 3)पुत्रौ मातरम् -----। (अनु+गम्)
- 4)खगाः आकाशे -----।(उत्+पत्)
- 5)जनाः देवालयं -----। (प्र+विश्)

IV.धातु-प्रत्ययानां संयोगं विभागं वा कुरुत।

- 1)मया क्रीडा ----- । (क्रीड् + क्त)
- 2)सिंहाभ्यां गजौ-----। (हन् + क्त)
- 3)हयः त्वया किं -----। (कृ + क्त)
- 4)बालाकया कथा -----। (लिख् + क्त)
- 5)जनैः पुष्पाणि दृष्टानि।

V.सङ्ख्यानां नामानि संस्कृते लिखत।

क) 78 ख) 83 ग) 94 घ) 99

'आ' भागः

(अपठितावबोधनम्)

VI.अधोदत्तं गद्यांशं पठित्वा प्रश्नानाम् उत्तराणि लिखत।

1. अधोलिखितम् अनुच्छेदं पठित्वा प्रदत्तप्रश्नानाम् उत्तराणि लिखत-

कस्मिंश्चिद्देशे धर्मबुद्धिः पापबुद्धिश्च द्वे मित्रे प्रतिवसतः स्म । अथ कदाचित्पापबुद्धिना चिन्तितम्— अहं तावन्मूर्खो दरिद्रश्च । तदेनं धर्मबुद्धिमादाय देशान्तरं गत्वा अस्य आश्रयेण अर्थोपार्जनं कृत्वा एनमपि वञ्चयित्वा सुखी भवामि इति । अथान्यस्मिन्नहनि पापबुद्धिः धर्मबुद्धिं प्राह— भो मित्र ! शास्त्रेष्वेवं वर्णितम् यद् येन देशान्तरेषु गत्वा बहुविधभाषावेषादिकं न ज्ञातं तस्य जन्म धरणीपीठे निरर्थकम् । अतः आवां देशान्तरं गच्छावेति । देशान्तरं गत्वा तौ परिश्रमं कृत्वा प्रभूतं धनम् अर्जितवन्तौ । एकदा तौ अर्जितं धनं नीत्वा गृहं प्रति आगच्छताम् । गृहं प्राप्य पापबुद्धिः धर्मबुद्धिः च सम्पूर्णं धनं एकस्य वृक्षस्य मूले निक्षिप्तवन्तौ । पुनः एकदा पापबुद्धिः निशायां गत्वा वृक्षस्य मूलं खनित्वा सर्वं धनं प्राप्तवान् ।

I. एकपदेन उत्तरत-

(i) धर्मबुद्धेः मित्रस्य किं नाम आसीत्?

(ii) कः वृक्षस्य मूलं खनित्वा सर्वं धनं प्राप्तवान्?

II. पूर्णवाक्येन उत्तरत-

(i) पापबुद्धिः कस्य आश्रयेण अर्थोपार्जनं कर्तुम् इच्छति?

(ii) पुनः एकदा पापबुद्धिः किं प्राप्तवान्?

III. भाषिककार्यम्-

(i) गद्यांशे 'प्रभूतं धनम्' अनयोः पदयोः विशेषणपदं किमस्ति?

(ii) 'रात्रौ' इत्यस्य पदस्य कः पर्यायः अत्र गद्यांशे आगतः?

(iii) अनुच्छेदे 'आवाम्' इति कर्तृपदस्य क्रियापदं किम्?

IV. उपरि लिखितस्य अनुच्छेदस्य समुचितं शीर्षकं लिखत ।

" रचनात्मकं कार्यम् "

VII. अधोदत्तं चित्रं दृष्ट्वा मञ्जूषायां दत्तानां पदानां सहायतया वाक्यत्रयं लिखत ।

3. अधोप्रदत्तं चित्रं दृष्ट्वा मञ्जूषायां प्रदत्तपदानां सहायतया चित्रस्य वर्णनं पञ्चसु संस्कृतवाक्येषु कुरुत-

मञ्जूषा

ज्ञानवर्धनाय, आवश्यकम्, पुस्तकालये, अनेकानि, पत्राणि पत्रिकाः च, कुर्वन्ति, अनेकेषाम्, सन्ति,
विषयाणाम्, आगच्छन्ति, स्वाध्यायम्, बालाः, अध्ययनम्, पुस्तकानि

अथवा

मञ्जूषातः समुचितं पदम् आदाय सरलसंस्कृते 'रामायणम्' इत्यस्मिन् विषये पञ्चानां वाक्यानां निर्माणं कुरुत-

मञ्जूषा

रामायणस्य, रामायणम्, अयोध्यायाः राज्ञः, तस्मै, श्रीरामः, अनुकरणीयम्,
वाल्मीकिः, दशरथस्य, चरित्रम्, पुत्रः, मर्यादा पुरुषोत्तमः

VIII.संस्कृते अनुवादं कुरुत।

1)My friend brought a book for me.

2)Today I came back from Mysore.

3)Birds lived in the next.

4)The king ordered the minister.

5)Animals drink water in the river.

" पठितावबोधनम् "

IX.एकपदेन उत्तरत।

X.पूर्णवाक्येन उत्तरं लिखत।

XI.श्लोकं पठित्वा अन्वयं पूर्णरूपेण
लिखत।

XII.अधोदत्तवाक्येषु रेखाङ्कितपदानि
आधृत्य प्रश्ननिर्माणं कुरुत।

1)सुबुद्धिः बुद्धिमान् आसीत्।

2)जनपदे चत्वारः ब्राह्मणपुत्राः अवसन्।

3) ते अरण्ये अस्थीनि अपश्यन्।

4)तेषां त्रयः शास्त्रे निपुणाः आसन्।

5)सुबुद्धिः वृक्षात् अवतीर्य गृहं गतः।

XIII.एतेषां शब्दानाम् अर्थम्
आङ्ग्लभाषया लिखत।

=====

